

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Vår ref.: 2025/14610-2

Deres ref.: 202405980-11

Dato: 02.10.2025

Høringssvar – Modum og Øvre Eiker kommuner – Stensrud kraftverk – Detaljplan for miljø og landskap

Buskerud fylkeskommune viser til brev, datert 12.09.2025, hvor NVE oversender detaljplan for miljø og landskap for utbygging av Stensrud kraftverk, i Bingselva, i Modum og Øvre Eiker kommuner. Planen er nå på en begrenset høring, med frist for å komme med innspill innen 3. oktober 2025.

Tillatelse til bygging av Stensrud kraftverk ble gitt i NVEs vedtak av 02.10.2017, etterfulgt av vedtak om utsatt byggefrist i NVEs vedtak av 12.10.2023. Konsesjonen ligger til grunn for denne høringen, og selve konsesjonsspørsmålet er derfor ikke gjenstand for ny behandling. Det er gått mer enn ett år siden konsesjonen ble gitt, og planen for miljø og landskap sendes nå på en begrenset høring for å fange opp eventuelle endringer i kunnskapsgrunnlaget.

Det fremgår av detaljplan for miljø og landskap, datert 04.07.2024, at Øderud Fossekompani AS er tiltakshaver for utbyggingen av Stensrud Kraftverk i Bingselva i Øvre Eiker og Modum kommuner. Området der kraftverket skal bygges er allerede preget av tidligere menneskelig aktivitet som sagbruk og tidligere vannkraft. Tiltakene vil berøre to fossefall, hvor minst én av dem regnes som et absolutt vandringshinder for fisk, og ca 250 meter av elvestrekningen. Planen anslår midlertidig arealbeslag til å være på om lag 8,5 daa, og permanent arealbeslag til å være på om lag 1,5 daa. Det fremgår av fremdriftsplanen at byggingen påbegynnes sommeren 2025, og ferdigstilles høsten 2026.

Buskerud Fylkeskommunes vurdering

Buskerud fylkeskommune har nå vurdert kunnskapsgrunnlaget i planen og har følgende merknader, se avsnitt under.

PLAN plan og miljø

Postadresse: Postboks 3563, 3007 DRAMMEN

Besøksadresse: Hauges gate 89, 3019 Drammen

Telefon: 32 80 85 00

E-post: post@bfk.no

Internett: www.bfk.no

Org.nr.: 930580260

Vannmiljø og fisk

Buskerud fylkeskommune vurderer det som hensiktsmessig at utbyggingen av Stensrud kraftverk planlegges i et område som allerede er preget av tidligere menneskelig aktivitet både i og omkring vassdraget, herunder sagbruk og tidligere vannkraftanlegg. Det er videre positivt at tiltakene ikke innebærer regulering av vannstand.

Det er bra at det er gjennomført fagkyndige kartlegginger av naturtyper og arter i forbindelse med planarbeidet. Det er også positivt at det legges til rette for nedvandring av fisk, til tross for at minst én av fossene utgjør et absolutt vandringshinder.

Hensyn til automatisk fredete kulturminner

Det er ikke kjent automatisk fredete kulturminner innenfor tiltaksområdet. Det er heller ingen automatisk fredete kulturminner i umiddelbar nærhet.

Arealene har ikke blitt befart, men kartdata, historiske bilder og LiDAR gir inntrykk av en topografi dominert av et skrint jordlag som deretter støter rett ned på berg. Tatt i betraktning at det ikke er registrert noen automatisk fredete kulturminner i nærheten og at undergrunnen sannsynligvis støter rett ned på berg eller ligger i elveløpet, anser vi at sannsynligheten for funn av tidligere ukjente automatisk fredete kulturminner er liten.

Vi vil derfor ikke stille krav om arkeologisk registrering.

Vi vil likevel minne om at meldeplikten i kulturminneloven gjelder generelt. Vi ber om at tiltakshaver gjøres oppmerksom på meldeplikten. Alle spor etter menneskelig aktivitet som er eldre enn år 1537, er automatisk fredet, jf. kulturminneloven § 4. Vi ber derfor om at det vises til følgende tekst:

«Dersom det under anleggsarbeider eller tilsvarende fremkommer uforutsette funn av automatisk fredete kulturminner, som for eksempel brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein, slagg etter jernfremstilling m.m., skal arbeidet umiddelbart stanses og fylkeskommunen kontaktes, jf. Lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kulturminneloven) § 8, andre ledd.»

Samferdsel

Vi viser til Statens vegvesens uttalelser i forbindelse med høringen av konsesjonssøknaden for kraftanlegget. Ut fra planmaterialet ser vi ikke at hensynet til fylkesveien er tilstrekkelig utredet. Fylkesveien har beredskapsfunksjon og skal alltid være tilgjengelig for utrykningskjøretøy, men miljøplanen omtaler verken hvordan veien skal holdes åpen under anleggsperioden eller hvor eventuell omkjøring skal gå. Det mangler også plan for beredskap, arbeidsvarsling og massehåndtering. Det må utarbeides en samlet plan som viser masseuttak og deponering, påvirkning på beredskap, mobilitet og vedlikehold, samt utbyggers ansvar for eventuelle skader på veikropp, grøfter og stikkrenner. Eventuelle endringer på fylkesveien må gjennomføres før anleggsstart.

Videre kan vi ikke se at det er kartlagt fremmede arter, og det mangler plan for håndtering under anleggsperioden. Naturlig revegetering er uønsket langs fylkesvei grunnet risiko for etablering av fremmede arter og erosjon. Manuell revegetering med egnet grasfrøblanding må gjennomføres innen to uker etter inngrep, helst fortløpende underveis.

Store deler av inntakskonstruksjonen ligger utenfor byggegrensen til fylkesvei 2738, og det belyses at søknad om dispensasjon skal sendes til fylkeskommunen. Dispensasjon kan ikke vurderes før det foreligger søknad med geotekniske undersøkelser og kartgrunnlag, og påvirkningen på veien må beskrives grundigere. Det er en bekymring for hvordan nærføring til fylkesvei vil påvirke fylkesveien med tilhørende sideareal. Dette må belyses. Videre er det positivt at adkomst planlegges via eksisterende avkjørsel til Borgevard, men utvidet bruk krever søknad, og det vil bli stilt krav til sikt og utforming. Parkeringsplass innenfor byggegrensen er søknadspliktig etter veglova § 29.

Saksbehandler for vannmiljø og fisk: Kåre-Jørgen Ingerø Bøe

Saksbehandler for automatisk fredete kulturminner: Per Steffen Winterhaven

Saksbehandler for samferdsel: Eline Bakken Hekland

Vennlig hilsen

Kjersti Morseth Hallerud
Seksjonsleder

Kåre-Jørgen Ingerø Bøe
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS